

Zuzanna Koberska

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

**EKONOMICZNE KONSEKWENCJE
WPROWADZENIA EURO W NIEMCZECH**

Streszczenie: W Polsce trwają rozważania nad akcesją do Unii Gospodarczej i Walutowej. Silna waluta europejska należy do bardzo istotnych elementów, które świadczą o stabilności makroekonomicznej gospodarki danego kraju. Celem artykułu jest przedstawienie konsekwencji wprowadzenia waluty europejskiej w sferze realnej oraz nominalnej gospodarki niemieckiej, od momentu wprowadzenia euro do obiegu w 2002 do końca 2009 r. W artykule zostały omówione korzyści i koszty wynikające z przystąpienia Niemiec do strefy euro. Ocena wpływu waluty europejskiej na stan gospodarki niemieckiej została dokonana na podstawie analizy zmian wybranych empirycznych wskaźników gospodarczych sfery realnej oraz nominalnej.

Słowa kluczowe: strefa euro, wpływ euro na gospodarke, konsekwencje euro, Niemcy, makroekonomiczna stabilizacja

1. Wstęp

Obecnie 16 krajów należących do Unii Europejskiej (UE) wprowadziło do obiegu walutę euro. Trwają rozważania nad możliwą akcesją Polski do Unii Gospodarczej i Walutowej (UGiW). Silna waluta europejska jest jednym z bardzo istotnych elementów, które przesądzą o stabilności makroekonomicznej gospodarki danego kraju. Celem artykułu jest przedstawienie ekonomicznych konsekwencji wprowadzenia wspólnej waluty europejskiej w Niemczech. Analiza obejmuje zmiany, które zaszły w sferze realnej oraz nominalnej gospodarki niemieckiej, od momentu wprowadzenia euro do obiegu w 2002 do końca 2009 r.

Wybrane do analizy empiryczne wskaźniki wielkości realnych i nominalnych odgrywają najważniejszą rolę w procesie kształtowania się koniunktury gospodarczej, a ich zmiany będą świadczyć o stanie niemieckiej gospodarki. W pierwszej części artykułu zostaną omówione oczekiwane korzyści i koszty z przystąpienia do strefy euro. Następnie, na podstawie analizy wybranych wskaźników gospodarczych, zostanie dokonana próba oceny wpływu wprowadzenia waluty euro na gospodarke niemiecką.

2. Korzyści i koszty wynikające z przystąpienia do strefy euro

Wprowadzenie europejskiej waluty do krajowego obiegu wiąże się z wieloma korzyściami, ale nie należy zapominać o kosztach, które musi ponieść każdy kraj członkowski przystępujący do UGiW. Po raz pierwszy do obrotu waluta euro została wprowadzona w 1999 r., natomiast do obiegu weszła w 2002 r.

Każdy nowy kraj członkowski upatruje w jednolitym pieniądzu m.in. takich dobrodziejstw, jak:

- posiadanie silnej europejskiej waluty,
- wzrost bezpośrednich inwestycji zagranicznych,
- spadek bezrobocia,
- zwiększenie obrotów w handlu międzynarodowym oraz
- wzrost gospodarczy.

Silna waluta gwarantuje zapewnienie stabilności gospodarki w ujęciu makroekonomicznym. Wyeliminowanie pieniądza krajowego skutkuje brakiem możliwości spekulacji, a tym samym zmniejsza się ryzyko makroekonomiczne kraju. Stabilna gospodarka przyciąga inwestycje przedsiębiorców krajowych oraz zagranicznych, dzięki czemu powstają nowe miejsca pracy i wzrasta zatrudnienie. Jednolita waluta sprzyja ożywieniu wymiany handlowej pomiędzy krajami strefy euro oraz poza nią. Ryzyko kursowe i koszty transakcyjne zostają wyeliminowane w handlu pomiędzy krajami strefy euro. Ponieważ ceny są przejrzyste i porównywalne, wzrasta konkurencyjność przedsiębiorstw, które chcą utrzymać się na rynku. Prowadzi to również do lepszej efektywności oraz ciągłego zwiększania się innowacyjności gospodarek. Między przedstawionymi korzyściami zachodzi szereg zależności przyczynowo-skutkowych, które w efekcie końcowym przyczyniają się do przyspieszenia tempa wzrostu gospodarczego¹.

Przyjęcie wspólnej waluty niesie za sobą także pewne **obciążenia finansowe**. Każdy z krajów na pewno musi ponieść koszty dostosowania gospodarek, które dotyczą przedsiębiorstw, sektora finansowego oraz klientów indywidualnych². Społeczeństwo musi wymienić oszczędności na euro oraz przyzwyczaić się do operowania nowym pieniądzem. Jeśli chodzi o przedsiębiorców, są oni zmuszeni do poniesienia kosztów przystosowania systemów informatycznych, szkolenia pracowników, wymiany lub przystosowania urządzeń do nowej waluty. Sektor finansowy dodatkowo ponosi straty z tytułu utraty części dochodów z wymiany walut, transakcji zabezpieczających oraz płatności międzynarodowych³. Jednakże za najważniejsze koszty związane z wprowadzeniem wspólnej waluty uznaje się **utratę au-**

¹ C. Wójcik, *Integracja ze strefą euro. Teoretyczne i praktyczne aspekty konwergencji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, s. 19.

² M. Lachowicz, *Dotychczasowy bilans korzyści i kosztów utworzenia strefy euro. Europejska Integracja Monetarna od A do Z*, „Bank i Kredyt” 2008, nr 9, s. 18.

³ C. Wójcik, *Integracja ze strefą euro...*, dz. cyt., s. 18.

tonomii w polityce pieniężnej oraz w polityce kursowej. Państwo traci możliwość wpływania na wahania koniunkturalne za pomocą stóp procentowych oraz kursu walutowego. Narzędzia te nabierają na znaczeniu, jeśli konieczna jest szybka reakcja na zakłócenia ekonomiczne, takie jak nadmierne wahania produkcji, zatrudnienia lub konsumpcji indywidualnej. Im większa wrażliwość danej gospodarki na występowanie szoków, tym bardziej odczuwane są koszty utraty narzędzi, które mogą je neutralizować. Jeżeli dana gospodarka posiada silne powiązania handlowe z krajami należącymi do strefy euro oraz jej struktura jest zbliżona do gospodarek wspólnego obszaru walutowego jako całości, to prawdopodobieństwo występowania szoków jest mniejsze, a tym samym koszty są mniej odczuwalne⁴.

Analizując koszty związane z przystąpieniem do strefy euro należy także wspomnieć, że konsumenci wielu krajów odczuli **wzrost cen po wprowadzeniu euro**. Okazało się, co przyznali przedstawiciele banków centralnych i politycy, że sprzedawcy wykorzystali moment zamiany waluty, aby zwiększyć swoje dochody⁵. Zawyżano przede wszystkim ceny towarów i usług konsumpcyjnych oraz usług gastronomicznych.

Przedstawione korzyści i koszty wprowadzenia europejskiej waluty dotyczą każdego kraju, który przystąpił lub przystąpi w przyszłości do strefy euro. Jednakże w przypadku każdego państwa mają one różne znaczenie⁶. Aby rozważyć wpływ, jaki wywarła waluta euro na daną gospodarkę, należy rozpatrzeć powyższe korzyści i koszty w ujęciu kompleksowym ze wskazaniem na konkretne dane liczbowe.

3. Korzyści i koszty wynikające z wprowadzenia euro w Niemczech

Niemcy były wśród pierwszych krajów, które zdecydowały się zrezygnować z narodowej waluty na rzecz euro. Po upływie 8 lat od wprowadzenia euro do obiegu, można dokonać analizy wpływu wspólnej waluty na sytuację gospodarczą Niemiec. Analiza wskaźników gospodarki niemieckiej następuje w kolejności wcześniejszej przedstawionych korzyści i kosztów wynikających z przystąpienia danego kraju do strefy euro.

Obecnie euro to jedna z najsilniejszych walut światowych, obok dolara amerykańskiego, jena oraz coraz mocniejszego chińskiego juana⁷. Analizując siłę waluty europejskiej w stosunku do dolara amerykańskiego można stwierdzić, że w latach

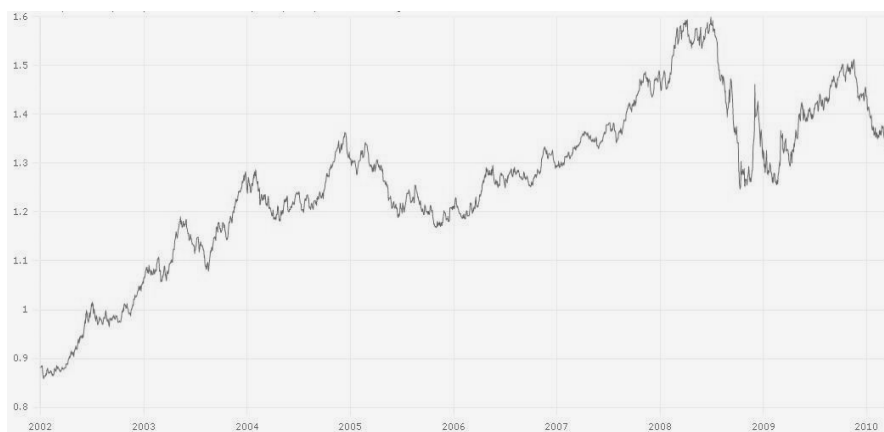
⁴ Tamże.

⁵ W. Orłowski, *Zmiana cen towarów i usług po wejściu do strefy euro*, „Rzeczpospolita”, 15.04.2008, s. 7.

⁶ *Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej*, red. B. Gruchman, E. Małuszyńska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 126.

⁷ http://wyborcza.biz/biznes/1,101562,7089815,Szef_BS__Dni_dolara_jako_swiatowej_waluty_sa_policzone.html (dostęp: 29.03.2010).

2002–2005, siła euro systematycznie wzrastała, następnie osłabiła się, ale w 2006 r. waluta europejska ponownie zaczęła nabierać na znaczeniu (rysunek 1). W 2008 r. euro osiągnęło maksymalną wartość w stosunku do dolara amerykańskiego, stanowiąc około 1,6 USD. W okresie kryzysu finansowo-gospodarczego nastąpił spadek waluty europejskiej, ale powoli odzyskuje ona swoją wartość.

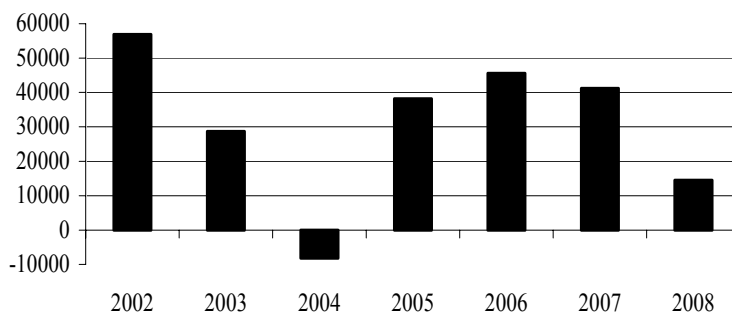
Rys. 1. Kurs euro w stosunku do dolara amerykańskiego w latach 2002–2010 (1 EUR = ... USD)

Źródło: <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/eurofxref-graph-usd.en.html> (dostęp: 11.04.2010).

Silna waluta kraju jest podstawą dla wzrostu bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ). Jednak nie należy zapominać, że nie jest to jedyny czynnik brany pod uwagę przy rozważaniu docelowego kraju inwestycji. Niemcy, mimo silnej waluty, były i nadal są krajem o stosunkowo wysokich kosztach pracy oraz sztywnych wydatkach socjalnych. W latach 2002–2004 BIZ w Niemczech z roku na rok malały, natomiast od 2005 do 2007 r., utrzymywały się na stosunkowo stałym, wysokim poziomie (rysunek 2). Jednocześnie od 2005 r. systematycznie malał poziom bezrobocia (rysunek 3). W 2008 r. BIZ w Niemczech wyraźnie spadły, stopa bezrobocia zaczęła wzrastać, czego przyczyną były prawdopodobnie wydarzenia współczesnego kryzysu finansowo-gospodarczego.

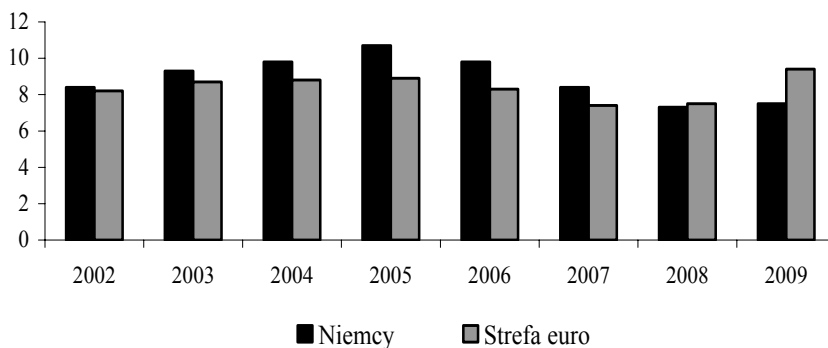
Analizując dane dotyczące obrotów w handlu międzynarodowym Niemiec z resztą świata, widoczny jest wyraźny trend wzrostowy (rysunek 4). Niemcy od długiego czasu są największym eksporterem na świecie. Ich pozycja osłabiła się w ostatnich latach (w związku z kryzysem), eksport Niemiec spadł o 22%, w wyniku czego pierwszą pozycję w światowym rankingu eksporterów zajęły Chiny – według danych Światowej Organizacji Handlu⁸.

⁸ <http://news.money.pl/artukul/chiny;zostaly;najwiekszym;eksporterem;swiata,0,0,605696.html>.

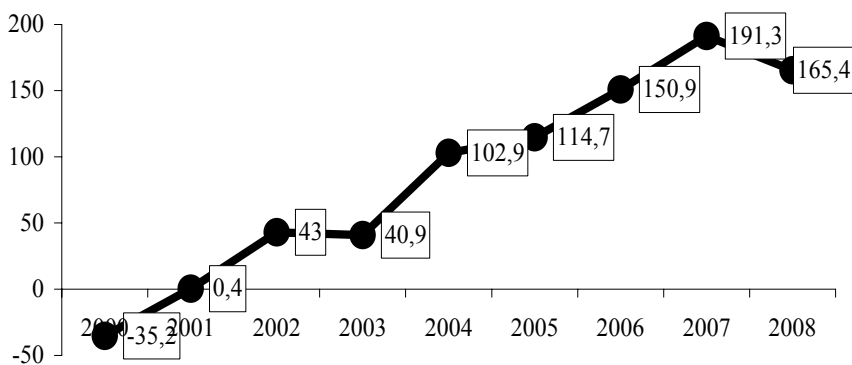
Rys. 2. Wielkość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Niemczech w latach 2002–2008 (w mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tec00049&language=de> (dostęp: 11.04.2010).

Rys. 3. Stopa bezrobocia w Niemczech w latach 2002–2009 (w %)

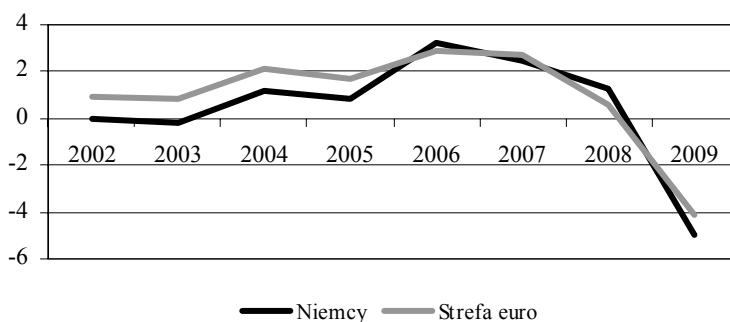
Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=de&pcode=tsiem110&plugin=1> (dostęp: 11.04.2010).

Rys. 4. Saldo bilansu handlowego Niemiec w latach 2000–2008 (w mld euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=de&pcode=tec00038> (dostęp: 11.04.2010).

Gospodarka niemiecka przystępując do UGiW była względnie rozwinięta w stosunku do pozostałych krajów członkowskich. Jest to powodem pozornie słabszego wzrostu gospodarczego w Niemczech w stosunku do całej strefy euro (rysunek 5). Kraj ten, po przystąpieniu do UGiW realizował niskie tempo wzrostu gospodarczego, co było powodem rosnącego deficytu budżetowego. W 2004 r. Niemcy nie wywiązały się ze zobowiązania ograniczenia deficytu do 3% PKB, za co groziły sankcje finansowe Komisji Europejskiej. Jednakże Niemcom udało się bezprawnie uniknąć zapłacenia kary, co orzekł Trybunał Sprawiedliwości w lipcu 2004 r.⁹ W 2006 r. nastąpił przełom, tempo wzrostu osiągnęło poziom 3,2%, czyli czterokrotnie więcej niż w roku poprzednim (0,8%). Sytuacja gospodarki niemieckiej znacznie się ustabilizowała, co umożliwiło Niemcom poprawienie sytuacji fiskalnej i obniżenie deficytu poniżej 3% PKB¹⁰. Nie ulega wątpliwości, że Niemcy są jednym z najsilniejszych gospodarczo krajów w Eurosystemie, jednakże nie udało im się uniknąć negatywnych skutków współczesnego kryzysu finansowo-gospodarczego, czego dowodem jest wyraźny spadek PKB w Niemczech od połowy 2007 r.

Rys. 5. Dynamika PKB w cenach stałych (analogiczny rok poprzedni = 100) w Niemczech w latach 2002–2009 (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsieb020> (dostęp: 11.04.2010).

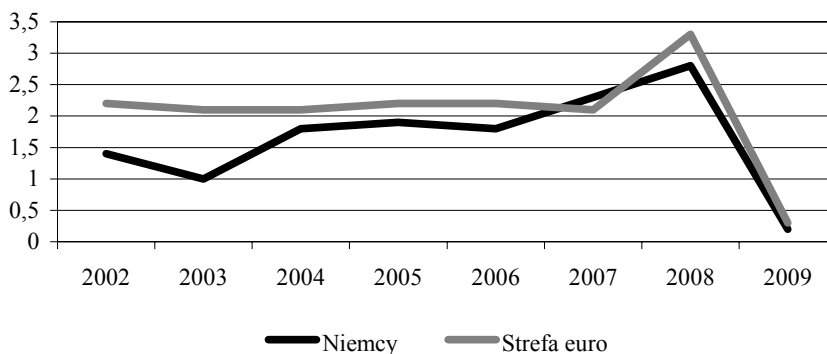
W związku z wprowadzeniem nowej waluty do obiegu, niemiecki Bundesbank zobowiązany był przeprowadzić kampanię informacyjną w społeczeństwie, która odbyła się we współpracy z instytucjami rządowymi oraz sektorem prywatnym. W ramach intensywnej akcji propagującej euro opracowano materiały informacyjne oraz rozpoczęto kampanię w mediach. Działania te przyczyniły się do akceptacji nowej waluty przez większość niemieckiego społeczeństwa (w 2001 r. – 60%, a w

⁹ P. Albiński, M. Chrzanowski, *Dochodzenie do euro: studium przypadków gospodarki niemieckiej i austriackiej. Europejska Integracja Monetarna od A do Z*, „Bank i Kredyt” 2008, nr 8, s. 21.

¹⁰ Tamże, s. 22.

2002 r. – 62% obywateli popierało wprowadzenie euro¹¹). Przed sektorem bankowym stało wyzwanie dokonania przewalutowania rachunków prowadzonych w dawnych markach niemieckich. Warty uwagi jest fakt, że Niemcy, znalazły się wśród sześciu państw strefy euro (obok Austrii, Finlandii, Irlandii, Holandii i Luksemburga), które najszybciej zakończyły proces wprowadzania europejskiej waluty do obiegu¹².

Pierwszą reakcją ze strony ludności niemieckiej, w związku z wprowadzeniem do obiegu nowej waluty, było niezadowolenie z powodu nadmiernego wzrostu cen niektórych towarów. Łącznie ceny towarów i usług konsumpcyjnych codziennego użytku w pierwszym kwartale 2002 r. wzrosły o 4,8%¹³, przy czym oficjalna roczna stopa inflacji dla całego 2002 r. w Niemczech wynosiła 1,4%. Mimo, że w latach 2003–2005 inflacja utrzymywała się w Niemczech na poziomie 1%, badania wykazały obniżenie się poziomu dobrobytu społeczeństwa niemieckiego¹⁴.

Rys. 6. Dynamika średniorocznego Zharmonizowanego Indeksu Cen Konsumpcyjnych – HICP w Niemczech oraz w krajach strefy euro w latach 2002–2009 (w %) (analogiczny rok poprzedni = 100)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&language=e&pcode=tsieb060&tableSelection=1&footnotes=yes&labeling=labels&plugin=1> AP-EN.PDF (dostęp: 11.04.2010).

Obserwacja przebiegu kształtowania się średniorocznego zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP) w Niemczech oraz w strefie euro w latach 2002–2009 (rysunek 6), pozwala stwierdzić, że inflacja w gospodarce niemieckiej była od 2002 r. niższa niż w całej strefie euro, z pominięciem okresu od połowy 2006 do początku 2007 r. W Niemczech, w początkowym okresie współczesnego kryzysu finansowo-gospodarczego, czyli od połowy 2007 r., inflacja znacznie

¹¹ M. Glibowska i inni, *Przebieg procesu wprowadzania banknotów i monet euro do obiegu w państwach Unii Gospodarczej i Walutowej*, NBP, Warszawa, 2003, s. 103.

¹² Tamże, s. 105.

¹³ <http://de.wikipedia.org/wiki/Teuro> (dostęp: 29.03.2010).

¹⁴ P. Albiński, M. Chrzanowski, *Dochodzenie do euro...*, dz. cyt., s. 19–20.

wzrosła osiągając pułap 2,8%, a następnie obniżyła się i obecnie utrzymuje się na poziomie 1,1%¹⁵. W 1998 r. Rada Prezesów Europejskiego Banku Centralnego ogłosiła liczbową definicję stabilności cen, którą określono jako roczny wzrost HICP dla strefy euro o mniej niż 2%, przy czym sytuacja ta powinna utrzymywać się w średnim okresie¹⁶. Sytuację finansową w Niemczech od 2002 r. można uznać zatem za stabilną. Wyjątek stanowią lata 2007–2008, w których inflacja przekroczyła dozwolony pułap 2%, jednakże ten nagły wzrost spowodowany był załamaniem światowej koniunktury gospodarczej.

4. Podsumowanie

Utworzenie UGiW było wydarzeniem szczególnej wagi w historii Europy. Niemcy były jednym z głównych propagatorów utworzenia unii walutowej, czego dowodem jest powstanie, przy aktywnym udziale strony niemieckiej, Traktatu o Unii Europejskiej z Maastricht w 1993 r. oraz Paktu Stabilizacji i Wzrostu w 1997 r., w których zamieszczono kierunki europejskiej polityki makroekonomicznej, służącej stabilizacji i konwergencji¹⁷.

Korzyści, jakie Niemcy odniosły z przyjęcia nowej waluty, na pewno przeważają poniesione koszty, a najważniejsze z nich to stabilność cen, intensywny wzrost gospodarczy w latach 2005–2006, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia oraz pozycja największego eksportera europejskiego, a do niedawna także światowego. Najważniejszym kosztem było zjawisko wzrostowego impulsu inflacyjnego dla towarów codziennego użytku. Obecnie stosuje się strategię „podwójnej ceny” – wartość danego dobra, w początkowym etapie wprowadzenia euro, podawana jest w starej walucie oraz w euro, aby uniknąć „zjawiska zaokrąglenia cen”. Za koszt przystąpienia do strefy euro uznaje się również fakt utraty przez państwo autonomii w prowadzeniu polityki pieniężnej na rzecz Europejskiego Banku Centralnego (EBC), jako narzędzia stabilizowania koniunktury. Jednakże należy zauważyć, że napięcia na rynku pieniężnym, wywołane przez współczesny kryzys finansowo-gospodarczy, zostały skutecznie zneutralizowane przez działania EBC, ponieważ inflacja w strefie euro utrzymuje się na poziomie 1% (marzec 2010 r.)¹⁸.

Analizując wpływ waluty europejskiej na wielkości sfery realnej oraz nominalnej gospodarki, należy wziąć pod uwagę fakt, że Niemcy są najsilniejszym krajem strefy euro oraz całej Unii Europejskiej. Dlatego ocena wpływu euro na stan go-

¹⁵ <http://www.boerse-go.de/nachricht/Verbraucherpreise-Deutschland-Inflationsrate-steigtwieder-ueber-Prozent,a2120931.html> (dostęp: 29.03.2010).

¹⁶ W. Baka, *Eurosistem – kształtowanie i realizacja polityki pieniężnej*, „Prawo Bankowe” 2001, nr 2, s. 29–30.

¹⁷ P. Albiński, M. Chrzanowski, *Dochodzenie do euro...*, dz. cyt., s. 25.

¹⁸ http://sdw.ecb.europa.eu/quickview.do?SERIES_KEY=122.ICP.M.U2.N.000000.4.ANR (dostęp: 23.03.2010).

spodarki niemieckiej nie może być podstawą analiz wpływu waluty europejskiej na gospodarkę znacznie mniej rozwiniętą. Dyskusji nie powinien jednak podlegać fakt, że przystąpienie do strefy euro przynosi więcej korzyści niż kosztów, jednakże skala tych zjawisk jest różna, w zależności od stanu gospodarki danego kraju.

Literatura

1. Albiński P., Chrzanowski M., *Dochodzenie do euro: studium przypadków gospodarki niemieckiej i austriackiej*. Europejska Integracja Monetarna od A do Z, „Bank i Kredyt” 2008, nr 8.
2. Baka W., *Eurosystem – kształtowanie i realizacja polityki pieniężnej*, „Prawo Bankowe” 2001, nr 2.
3. BŚ: *Dni dolara jako światowej waluty są policzone*, Wyborcza.biz, http://wyborcza.biz/biznes/1,101562,7089815,Szef_BS_Dni_dolara_jako_swiatowej_waluty_sa_policzone.html.
4. *Chiny zostały największym eksporterem świata*, Money.pl, <http://news.money.pl/artukul/chiny;zostaly;najwiekszym;eksporterem;swiata,0,0,605696.html>.
5. Europejski Bank Centralny, Frankfurt nad Menem: <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/eurofxref-graph-usd.en.html>.
6. Eurostat, Luksemburg: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&language=en&pcode=tsieb060&tableSelection=1&footnotes=yes&labeling=labels&plugin=1AP-EN.PDF>; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tec00049&language=de>; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=de&pcode=tec00038>; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=de&pcode=tsiem110&plugin=1>; <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsieb020>.
7. Glibowska M. i inni, *Przebieg procesu wprowadzania banknotów i monet euro do obiegu w państwach Unii Gospodarczej i Walutowej*, NBP, Warszawa 2003.
8. *Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej*, red. B. Gruchman, E. Małuszyńska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
9. Lachowicz M., *Dotychczasowy bilans korzyści i kosztów utworzenia strefy euro. Europejska Integracja Monetarna od A do Z*, „Bank i Kredyt” 2008, nr 9.
10. Mościbrodzki W., *Konsekwencje wprowadzenia euro (na przykładzie Niemiec). Nastroje dotyczące wprowadzenia euro w Polsce*, raport, <http://www.wojmos.com/texts/politics/Wprowadzenie%20euro%20-%20do%20C5%9Bwiadczenia%20niemieckie.pl.pdf>.
11. Oręziak L., *Euro. Nowy pieniądz*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.
12. Orłowski W., *Zmiana cen towarów i usług po wejściu do strefy euro*, „Rzeczpospolita”, 15.04.2008.
13. Portal boersego.de, <http://www.boerse-go.de/nachricht/Verbraucherpreise-Deutschland-Inflationsrate-steigt-wieder-ueber-Prozent,a2120931.html>.
14. Portal Wikipedia, <http://de.wikipedia.org/wiki/Teuro>.
15. *Raport Finanzstabilität 2009*, Deutsche Bundesbank, Frankfurt nad Menem 2010.
16. *Raport roczny 2007*, Europejski Bank Centralny, Frankfurt nad Menem 2008.
17. *Raport roczny 2008*, Europejski Bank Centralny, Frankfurt nad Menem 2009.
18. Wójcik C., *Integracja ze strefą euro. Teoretyczne i praktyczne aspekty konwergencji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
19. http://sdw.ecb.europa.eu/quickview.do?SERIES_KEY=122.ICP.M.U2.N.000000.4.ANR

ECONOMIC CONSEQUENCES OF EURO IMPLEMENTATION IN GERMANY

Summary: Poland is currently considering a possible accession to the Economic and Monetary Union. Strong European currency is one of the most essential elements that provide the macroeconomic stability of the country. The article discusses benefits and costs of joining the euro zone. The purpose of this article is to present consequences of joining the euro zone on the German economy. An attempt of evaluation of the impact of the European currency on the condition of the German economy was based on selected economic indicators' analysis since the implementation of euro in 2002 to the end of 2009.